

Schriftelijke vragen aan het college (op basis van artikel 16 of artikel 55 Reglement van Orde)

Datum: 18-02-2026
Zaaknummer: 1262403
Steller van de vragen: Maarten Klink
Politieke partij: CDA
Onderwerp: Toetsing locatie asielopvang / kleinschalige opvang
Portefeuillehouder: Wethouder Bikker
Behandelend ambtenaar: Fay Hakkesteegt en Harm Brandwijk
Toelichting: Door amendement A2025-11 biedt het huidige asielbeleid van de gemeente de mogelijkheid om te kiezen voor kleinschalige opvanglocaties, mits zulke locaties beschikbaar zijn en de financiële haalbaarheid is vastgesteld. De CDA-fractie is, zoals bekend, voorstander van kleinschalige opvanglocaties. Kleinere locaties overvragen de spankracht van de dorpen niet. Het zorgt voor meer draagvlak en het zet de samenleving in haar kracht. In september is al de nodige aandacht besteed aan de financiële haalbaarheid van kleinschalige locaties. Voor een goede discussie tijdens de raadsvergadering van 24 februari 2026 stellen we nog graag de volgende vragen.
Vraag 1: Hebt u locaties getoetst op de mogelijkheid van opvang op kleinere schaal (<75)? Of is de insteek toch wel echt geweest: 75 tot 125 asielzoekers per locatie? Antwoord 1: Er zijn tijdens het locatieonderzoek 2 kleinere locaties ingediend. Dit zijn Damseweg 68 in Brandwijk (ruimte voor 25-30 mensen) en Lekdijk 444 in Nieuw-Lekkerland (ruimte voor circa 60 mensen). Deze zijn net als alle andere locaties beoordeeld op de door de gemeenteraad vastgestelde criteria. Vanwege diverse redenen zijn deze niet voorgedragen voor de shortlist. De toelichting hierop is terug te vinden in de locatiebeoordeling. Vraag 2: Kan het college bevestigen dat de ingeschatte kosten voor een permanente beveiliging op een kleinschalige asiellootatie bijna de helft van de totale jaarlijkse exploitatiekosten bedraagt (€370.000 op €760.500). Ik verwijs graag naar de begroting van het college uit september 2025 voor kleinschalige asiellootaties (20 asielzoekers). Antwoord 2: De kosten voor beveiliging bedragen inderdaad een fors deel van de begroting. Het is belangrijk om te benadrukken dat de destijds gemaakte begroting een grove en conservatieve indicatie weergeeft. Er zijn per locatie veel factoren die meespelen waar de begroting van afhankelijk is. De keuze om geen beveiliging in te zetten op zeer kleinschalige locaties betekent daarom niet per definitie dat de begroting sluitend kan worden gemaakt. Vraag 3: Is het college bekend met het feit dat het COA zelf pas rekent met een permanente interne beveiliging vanaf 100 asielzoekers per locatie? Antwoord 3: Veiligheid op en rond opvanglocaties is een belangrijk thema waar concrete maatregelen voor getroffen moeten worden. Het COA maakt voor locaties met minder dan 100 mensen maatwerkafspraken

over beveiliging, voor locaties met meer dan 100 mensen wordt een permanente interne beveiliging ingezet. Het maken van maatwerkafspraken betekent niet per definitie dat er geen (permanente) beveiliging wordt ingezet. Het feit dat het COA voor locaties met meer dan 100 mensen een permanente interne beveiliging neerzet is één van de redenen waarom geadviseerd is de voorkeursgrootte voor locaties op te rekken naar 75 tot 125 mensen.

Vraag 4: Is het college het met het COA eens dat het een verantwoorde keuze zou kunnen zijn om op een locatie van maximaal 30 asielzoekers geen permanente interne beveiliging te hebben en om beveiliging op een minder kostbare manier te organiseren? Denk aan cameratoezicht, slimme toegang en eventueel mobiele beveiliging (nachtrondes).

Antwoord 4: Voor het COA is het niet inzetten van beveiliging op kleinschalige locaties voornamelijk een financiële overweging, vandaar hun voorkeur voor grotere locaties (150+, dit is voor het COA nog steeds kleinschalig). De keuze om geen beveiliging in te zetten, doet geen recht aan de zorgen van inwoners en de behoefte de veiligheid zo goed mogelijk te borgen. Voor de gemeente spelen, naast financiële, meer overwegingen mee zoals de veiligheid van de bewoners op de locatie zelf.

Vraag 5: Kan het college bevestigen dat het gat in de door het college opgestelde begroting voor kleinschalige opvanglocaties wordt gedicht wanneer je de bij vraag 2 genoemde kosten voor een permanente beveiliging niet zou maken? En kan het college bevestigen dat er in dat geval zelfs sprake is van een overschot van ca. €50.000 wanneer het gaat om een huurlocatie met bestaande bebouwing.

Antwoord 5: De destijds opgestelde begroting geeft een grove indicatie van de mogelijke kosten. Er zijn veel locatie specifieke variabelen die impact hebben op de kosten waarvan het lastig is om op voorhand, in een theoretisch voorbeeld, rekening mee te houden. In een heel gunstig geval, als de vergoeding vanuit het Rijk hetzelfde blijft, is er in theorie een mogelijk overschot zonder beveiliging. Dit scenario is echter niet realistisch, vanwege prijsindexaties, fluctuerende Rijksvergoedingen en de reeds genoemde variabelen. Daarbij komt dat het college het zeer onwenselijk acht de beveiliging te schrappen, gezien de signalen vanuit de samenleving, onder andere tijdens het participatietraject van juni/juli 2025 en de inwonersbijeenkomsten van januari/februari jl., met betrekking tot veiligheidszorgen en de behoefte aan het zo goed mogelijk borgen van deze veiligheid.

Vraag 6: In de begroting uit september 2025 zijn €46.000 zorgkosten begroot. Komen deze kosten inderdaad voor rekening van de gemeente? In het werkdocument Taakverdeling en kaders DGO (duurzame gemeentelijke opvang) (zie bijlage) staat dat de gemeente slechts een gidsfunctie heeft als het gaat om zorg.

Antwoord 6: De DGO-regeling is nog niet definitief vastgesteld. Daarmee zijn de taakverdeling en kaders nog niet geldend. De DGO-regeling is niet per definitie voor kleinschalige locaties; deze regeling is in het leven geroepen zodat gemeenten zelf het beheer en de exploitatie kunnen regelen. Dit betekent dat de DGO-regeling en de daaruit geciteerde afspraken niet één op één gelden voor kleinschalige locaties. Zoals te zien in bijlage 1, zijn er voor zeer kleinschalige locaties (<50 mensen) weinig taken die bij het COA blijven: het gaat dan slechts om het beoordelen van de kwaliteit van huisvesting en het plaatsen van bewoners. De gemeente is verantwoordelijk voor het overige: onder andere de exploitatie, zorg, onderwijs, begeleiding, en beveiliging. Voor de zorg moet de gemeente in een dergelijk geval afspraken maken met lokale zorgpartners en hier zijn kosten mee gemoeid. Het genoemde bedrag geeft een indicatie van deze kosten. De keuze voor zeer kleinschalige opvanglocaties verhoogt ook de druk op de lokale zorgvoorzieningen.